

آئین دادرسی کیفری و سازمان
دادگاههای انقلابی کومه له

مصوب کمیته مرکزی کومه له
فروردینماه ۶۴

داخلی ، نحوه توزیع مانند مشعل

فصل اول - کلیات

ماده اول - سازمان کردستان حزب کمونیست ایران - کومه له بمنظور اداره و پیشبرد امر قضاوت در کردستان دادگاههای انقلابی کومه له را سازمان میدهد. دادگاههای انقلابی کومه له در غیاب دادگاههای دمکراتیک منتخب مردم کلیه وظایف این دادگاهها را انجام میدهند.

ماده دوم - قضات و صاحب منصبان این دادگاهها بوسیله کمیته مرکزی کومه له انتخاب شده و بر اساس اصول، موازین، قرارها و آئین نامه های مصوب کمیته مرکزی کومه له عمل خواهند نمود.

تبصره: هرگاه وبه هر نسبتی که امکان عملی تشکیل ارگانهای حاکمیت توده ای فراهم شود کومه له ضمن اقدام فوری در جهت تشکیل دادگاههای دمکراتیک منتخب مردم، اداره و پیشبرد امر قضاوت در کردستان

بخش اول - دادگاه‌های انقلابی ناحیه‌ای کومه‌له

ماده پنجم - بمنظور پیشبرد امور محاکمه و مجازات مجرمین در نواحی مختلف کردستان دادگاه‌هایی بنام "دادگاه انقلابی ناحیه‌ای کومه‌له" تشکیل میشوند.

ماده ششم - رسیدگی و صدور حکم در مورد کلیه جرائم ارتكابی در هر ناحیه بعهده دادگاه انقلابی آن ناحیه میباشد.

تبصره: کمیته مرکزی کومه‌له وظیفه رسیدگی و صدور حکم در مورد جرائم ارتكابی در هر یک از نواحی را که فاقد دادگاه انقلابی ناحیه‌ای باشند به دادگاه ناحیه دیگری محول خواهد نمود.

ماده هفتم - اجزاء اصلی تشکیل دهنده دادگاه انقلابی ناحیه‌ای کومه‌له عبارتند از:

- الف - هیئت دادرسان
- ب - رئیس دادگاه
- ج - دادستان
- د - متشی دادگاه

ماده هشتم - هیئت دادرسان که شامل رئیس دادگاه و دو دادرس میباشد مسئولیت رسیدگی و صدور حکم در مورد کلیه جرائم آنها ماتی را که در دادگاه مطرح میشود بعهده دارند.

ماده نهم - رئیس دادگاه علاوه بر وظایفی که بعنوان یکی از اعضاء هیئت دادرسان بعهده دارد مسئول اداره و کنترل کار دادگاه و رابط دادگاه با مراجع قضائی بالاتر

رایه این مراجع توده‌ای و گذار کرده و دادگاه‌های انقلابی خود را منحل خواهد نمود.

ماده سوم - تنها جرائمی در دادگاه‌های انقلابی کومه‌له مورد رسیدگی و صدور حکم قرار میگیرند که بر طبق قوانین جزائسی مصوب کمیته مرکزی کومه‌له جرم شناخته شده و مجازات مشخصی برای آن در نظر گرفته شده باشد.

تبصره: در مواردیکه شخص یا اشخاصی بخاطر ارتکاب جرم یا جرائم اجتماعی خاصی تحت تعقیب قرار گرفته باشند که فاقد قانون مجازات مصوب و اعلام شده باشد مرجع تعقیب کننده موظف است فوراً مراتب را به کمیته مرکزی کومه‌له اطلاع داده و در آن مورد کسب تکلیف نماید.

فصل دوم -

سازمان دادگاه‌های انقلابی کومه‌له

ماده چهارم - در شرایط کنونی دادگاه‌های انقلابی کومه‌له در دو سطح سازمان داده میشوند:

- الف - دادگاه‌های انقلابی ناحیه‌ای کومه‌له
- ب - دادگاه انقلابی مرکزی کومه‌له

میباشد.
ماده دهم - دادستان دادگاه انقلابی ناحیه‌ای کومه‌له درحقیقت دادستان ناحیه بوده ووظیفه تعقیب و مجازات مجرمین و نظارت بر اجرای اصول و مقررات جزائی مصوب کمیته مرکزی کومه‌له را در محدوده صلاحیت دادگاه بعهده دارد.

تبصره: هر یک از دادگاههای انقلابی ناحیه‌ای کومه‌له دارای دو نفر دادرس علی‌البدل و یک نفر جانشین دادستان میباشد که در غیاب دادرسان و دادستان ناحیه وظایف آنها را انجام خواهند داد.

بخش دوم - دادگاه انقلابی مرکزی کومه‌له

ماده یازدهم - دادگاه انقلابی مرکزی کومه‌له عالیترین مرجع قضائی کومه‌له است که بمنظور نظارت بر کار دادگاههای انقلابی ناحیه‌ای کومه‌له و بطور کلی کنترل و هماهنگ نمودن امر قضایوت در کردستان بنا برمان داده میشود.

ماده دوازدهم - تسهیل رونده‌های دادرسی دادگاه انقلابی مرکزی کومه‌له قابل طرح و رسیدگی است که قبلاً در یکی از دادگاههای انقلابی ناحیه‌ای کومه‌له مورد رسیدگی قرار گرفته و منحربه صدور حکم شده باشد. ماده سیزدهم - احکام و قرارهای صادره از دادگاه انقلابی مرکزی کومه‌له روی...

قضائی محسوب شده و دادگاهها و مراجع قضائی سطوح پایین‌تر موظف به تبعیت از آن میباشد.

تبصره: در صورتیکه دادگاهی حکم و یا قرار صادره از دادگاه انقلابی مرکزی را مغایر با اصول، موازین و قرارهای کمیته مرکزی کومه‌له تشخیص دهد موظف است بلافاصله مراتب را به کمیته مرکزی گزارش و در آن مورد کسب تکلیف نماید.

ماده چهاردهم - اجزاء اصلی دادگاه انقلابی مرکزی

- کومه‌له عبارتند از:
- الف - هیئت دادرسان
- ب - رئیس دادگاه
- ج - دادستان
- د - منشی دادگاه

ماده پانزدهم - هیئت دادرسان که شامل رئیسین دادگاه و دو دادرس میباشد مستولینت رسیدگی و اظهار نظر در مورد کلیه احکام صادره از دادگاههای انقلابی ناحیه‌ای کومه‌له را که مورد شکایت قرار گرفته باشند بعهده دارد.

ماده شانزدهم - وظایف رئیس دادگاه انقلابی مرکزی کومه‌له عیناً مانند وظایف رئیسین دادگاههای سطوح پایین‌تر میباشد مضافاً بر اینکه وظیفه کنترل و هماهنگی کار دادگاههای انقلابی ناحیه‌ای کومه‌له را نیز بعهده دارد.

ماده هفدهم - دادستان دادگاه انقلابی مرکزی کومه‌له (دادستان کل کومه‌له) علاوه بر انجام وظایف دادستانی دادگاه

انقلابی مرکزی مسئول کنترول
هما هنگی کا رکلیہ دادستانہا
ناحیہ ای و نظارت برامورات مربوط
بہ زندانہا و بازداشتگاہ کومہ ل
میا شد .

بخش سوم۔ وکالت در دادگاہهای انقلابی کومہ ل

مادہ ہجدهم۔ هرکس کہ بہ اتہام ارتکاب جرم۔
جرائمی در یکی از دادگاہای انقلاب
کومہ لہ مورد محاکمہ قرار گیرد میتواند
وظیفہ دفاع از خود را بہ شخص یا اشخاص
دیگری محول نماید . شخص یا اشخاص
را کہ وظیفہ دفاع از متہم را بعهده
میگیرند وکیل مدافع مینامند .

مادہ نوزدهم۔ وکالت در دادگاہهای انقلابی
کومہ لہ یک امر تخصصی حرفہای
و اجباری نیست و هرکس حق دارد بطو
ر داوطلبانہ و اختیاری وظیفہ دفاع
از متہم یا متہمانی را کہ در دادگاہ
انقلابی کومہ لہ محاکمہ میشوند بعهده
بگیرد .

مادہ بیستم۔ رئیس دادگاہ موظف است حداقل د
روز قبل از شروع محاکمہ مراتب را ب
متہم ابلاغ و از وی بخواہد کہ وکیل
یا وکلای خود را بہ دادگاہ معرفی
نماید . عدم معرفی وکیل از جانب
متہم مانع از آن نخواہد بود کہ دادگاہ
در موعد مقرر کار خود را آغاز نماید .

مادہ بیست و یکم۔ هرگاہ متہم ، وکیا ، یا وکلای مدافع

وی قبل از شروع محاکمہ خواہنہا
مطالعہ پروندہ یا شدہ میتوانند
درخواست خود را کتباً بہ دادگاہ
تقدیم دارند ، رئیس دادگاہ موظف
است پروندہ را جہت مطالعہ در اختیار
آنان قرار دہد .

بصرہ : در محاکمہ تیکہ بصورت فوق العادہ جنگی
برگزار میگردد در مورد تعیین وکیل بر
طبق مادہ ۵۸ اقدام خواہد شد .

مادہ بیست و دوم۔ وکیل یا وکلای مدافع در دادگاہهای
انقلابی کومہ لہ از حق آزادی بیان
و عقیدہ برخوردار بوده و میتواند ہر
مطلبی را کہ برای رداعانامنہ
دادستان و دفاع از متہم مفید تشخیص
دہند در جلسات دادگاہ عنوان نمایند
، هیچکس حق ندارد وکیل یا وکلای
مدافع را از این حق محروم نماید .

اصل سوم

ثین دادرسی ونحوہ رسیدگی بہ
رأسم در دادگاہهای انقلابی ناحیہای کومہ لہ

مادہ بیست و سوم۔ شیوہ دادرسی و رسیدگی بہ جرائم
در دادگاہهای انقلابی ناحیہای
کومہ لہ بر دو نوع است :
الف۔ دادرسی بہ شیوہ عادی
ب۔ دادرسی بہ شیوہ فوق العادہ

ماده بیست و چهارم - کلیه محاکمات در دادگاههای انقلابی کومه له بطور علنی و در حضور تبصره: متهم میتواند تدبیره قرا ربا زدا شت اعتراض نماید، در این صورت مرجع صادر کننده قرار باید اعتراض متهم را نیز به دادستان گزارش کند.

ماده بیست و پنجم - کلیه مذاکرات و مباحثات دادگاه بوسیله منشی در دفتر صورتجلسات دادگاه ثبت و در صورت امکان بر روی باده بیست و هشتم - دادستان در صورتیکه دلایل ارائه شده را برای بازداشت متهم کافی بداند ضمن تأیید قرار بازداشت تعیین مرجع تحقیق دستور تکمیل تحقیقات و ارسال پرونده را برای اظهار نظر نهائی صادر میکند. در غیر این صورت قرار بازداشت را نقض و دستور آزادی متهم را صادر خواهد نمود.

الف - دادرسی بشیوه عادی

ماده بیست و هشتم - رسیدگی به کلیه جرائم مطروحه بصره: در صورت لزوم دادستان میتواند تقدیرا با زداشت رایبه قرا روشیقه یا وجه الضمان و یا قرار مناسب دیگری تغییر دهد.

ماده بیست و نهم - مرجع تحقیق موظف است حداکثر ظرف مدت یکماه از تاریخ صدور قرار بازداشت پرونده را تکمیل و آنرا همراه با گزارش کامل جریان جهت اظهار نظر نهائی به دادستان نا حیه ارسال دارد.

بخش اول - اقدامات مقدماتی و تکمیل پرونده:

ماده بیست و هشتم - هر وقت حدویا ارگان تشکیلاتی کومه له که قرار بازداشت شخصی رایبه آنها ارتکاب جرم یا جرائمی صادر نماید موظف است حداکثر ظرف ۲۴ ساعت دلایل بازداشت رایبه متهم ابلاغ نموده و در اسرع وقت جریان رایبه

دادستانی نا حیه گزارش دهد.

ماده بیست و نهم - مرجع تحقیق موظف است حداکثر ظرف مدت یکماه از تاریخ صدور قرار بازداشت پرونده را تکمیل و آنرا همراه با گزارش کامل جریان جهت اظهار نظر نهائی به دادستان نا حیه ارسال دارد.

در صورتیکه مرجع تحقیق تایید یا نیک ماه نتواند تحقیقات را تکمیل و پرونده رایبه دادستانی ارسال دارد میتواند نظردادستان مهلت تکمیل تحقیقات را برای مدت دیگری تمدید و تحقیقات خود را ادامه دهد، در هر صورت نباید تکمیل تحقیقات و ارسال

گردانند.

بخش دوم - نحوه داد درسی و برگزاری جلسه دادگاه

ماده سی و سه ام - در آغاز محاکمه رئیس دادگاه رسمیت دادگاه را اعلام و ضمن توضیحات کوتاهی، حاضرین در دادگاه را با مقدمات و اصول ناظر بزرگاری دادگاه آشنا نموده و سپس به ترتیب هیئت دادستان، شاکیان، منشی، متهم، وکیل مدافع، دادگاه معرفی خواهند نمود.

ماده سی و چهارم - رئیس دادگاه از متهم و وکیل مدافع وی سؤال میکند که آیا صلاحیت دادگاه را قبول دارند یا خیر؟ در صورتی که متهم و وکیل مدافع نسبت به صلاحیت دادگاه معترض یا شکی نداشته ترتیب زیر عمل خواهند شد:

الف - دادگاه قبل از ورود در ماهیت دعوی به ایرادات آن رسیدگی و پس از استماع ایرادات واردشور شده و در مورد صلاحیت خود تصمیم خواهد گرفت. ب - چنانچه دادگاه ایرادات وارد را صحیح تشخیص دهد قرار توقیف دادرسی را صادر و محاکمه را به بعد از رفع ایرادات موکول خواهد نمود. ج - در صورتیکه دادگاه ایرادات وارد را ناوارد تشخیص دهد طی قرار صلاحیت خود را تایید و وارد در ماهیت

پرونده پیش از دو ماه بطول انجام ماده سی و یکم - دادستان دادگاه انقلابی ناچار باید حداکثر ظرف مهلت ۱۵ روز از تاریخ وصول پرونده و گزارش مرجع تحقیق نظریه‌های خود را بشرح زیر اعلام نماید الف - در صورت احراز بیگناهی متهم و یا عدم وجود دلیل کافی بر مجرمیت وی قرار منع تعقیب او را صادر نماید ب - در صورت احراز مجرمیت متهم قرار مجرمیت وی را صادر و پرونده جهت محاکمه و صدور حکم به دادگاه ارسال دارد.

تبصره: در صورتیکه تحقیقات انجام شده بر اظهار نظر و صدور قرار نهایی کافی نباشد دادستان ضمن تعیین نواقص پرونده جهت رفع نقص و تکمیل تحقیقات به مرجع تحقیق باز خواهد گرداند، مرجع تحقیق موظف است در اسرع وقت نسبت به رفع نقص اقدام و پرونده را به دادستان برگرداند.

ماده سی و دوم - دادگاه انقلابی ناچار پس از وصول پرونده در یک جلسه مقدماتی پرونده مورد بررسی قرار داده و در صورتیکه تحقیقات انجام شده برای تشکیک جلسه رسمی و آغاز محاکمه کافی بداند ضمن تعیین وقت جلسه دادرسی قاضی متهم و ابلاغ به وی تعیین و معرفی وکیل را صادر و در این صورت پرونده را جهت تکمیل تحقیقات به دادستانی برخواهد

دعوی خواهد شد.

ماده سی و پنجم - رئیس دادگاه متهم یا متهمان را حضار و از آنان میخواهد که خود را معرفی نمایند، سپس ضمن تفهیم اتهام از آنها میپرسد که آیا اتهامات وارده را قبول دارند یا خیر؟

ماده سی و ششم - رئیس دادگاه بمنظور روشن شدن ذهن دادگاه به دادستان اجازه میدهد متهم یا متهمان را حضار و از آنان تحقیق نماید.

ماده سی و هفتم - متهم یا متهمان موظفند به کلیه سئوالات دادستان پاسخ دهند، در صورتیکه وکیل یا وکلای مدافع نحوه تحقیقات دادستان و یا یک سؤال مشخص وی را مغایر با اصول ناظر بر کار دادگاههای انقلابی کومه لای تشخیص دهند، میتوانند نسبت به آن اعتراض نمایند، رئیس دادگاه در مورد درستی یا نادرستی اعتراض تصمیم میگیرد.

تبصره: این اعتراض در مواردی مادی است که دادستان با طرح سئوالاتی انحرافی بطور غیر مستقیم و در لفاظیه جرم متهم یا متهمان را اثبات شده نشان دهد.

ماده سی و هشتم - پس از خاتمه سئوالات دادستان رئیس دادگاه به وکیل یا وکلای مدافع اجازه میدهد که در صورت تمایل موکلین خود تحقیق نمایند.

ماده سی و نهم - در تمام مدت تحقیق هرگاه دادستان وکلای مدافع بخواهند میتوانند نسبت

کسب اجازه از رئیس دادگاه شهودی را حضار و از آنان تحقیق کنند. رئیس دادگاه میتواند برای روشن شدن ذهن دادگاه هر یک از متهمان و یا شهود حاضر در دادگاه را حضار و از آنان تحقیق نماید.

ماده چهل و یکم - هر یک از حاضرین در دادگاه که مایل باشند میتوانند نسبت به کسب اجازه از رئیس دادگاه در جایگاه شهود حاضر شده و لایحه یا علیه متهم یا متهمان ادعای شهادت نمایند.

تبصره: شخصی که بعنوان متهم در دادگاه حضور یافته است تنها وقتی میتواند لایحه یا علیه متهم دیگری که در همان دادگاه محاکمه میشود ادعای شهادت نماید که محکومیت یا ابرائت متهم دیگر هیچگونه تأثیری در محکومیت یا ابرائت وی نداشته باشد.

ماده چهل و دوم - در تمام مدت تحقیقات هر یک از حاضرین در دادگاه میتوانند سئوالاتی را بصورت کتبی مطرح نموده و از رئیس دادگاه بخواهند که آنها را از متهم یا متهمان بپرسد، رئیس دادگاه در پایان تحقیقات سئوالاتی را که تکسیر آن نباشد قرائت و از متهمان میخواهد به این سئوالات پاسخ دهند.

ماده چهل و سوم - پس از خاتمه تحقیقات رئیس دادگاه خطاب به دادستان اعلام میدارد که کیفرخواست (ادعای نام) خود را بر علیه متهم یا متهمان بدادگاه ارائه دهد. دادستان ضمن طرح کیفرخواست

اتهامات وارده به متهم و نطبای
آنها با اصول و قوانین جزائی مصوب
اعلام و صدور حکم محکومیت وی را
خواست مینماید.

ماده چهل و چهارم - پس از خاتمه سخنان دادستان
رئیس دادگاه از متهم و یا متهمان
سپس وکلای مدافع آنان میخواهد که
دفاعیات خود را به دادگاه ارائه
دهند.

ماده چهل و پنجم - در پایان دفاعیات متهم و وکلای
مدافع رئیس دادگاه به دادستان
اجازه میدهد که از کیفرخواست دفاع
نماید، سپس به تعدادی از شاخیه
نیز اجازه صحبت میدهد.

ماده چهل و ششم - در پایان رئیس دادگاه به متهم
و یا متهمان اجازه میدهد که آخرب
دفاع خود را به اطلاع دادگاه برساند
تبصره: متهم میتواند آخرین دفاع خود را به وکلای
مدافع خود واگذار نماید.

ماده چهل و هفتم - پس از آخرین دفاع متهم رئیس
دادگاه ختم رسیدگی را اعلام
دادگاه جهت صدور رای وارد شور میشود
ماده چهل و هشتم - در تمام مدت مشاوره هیچیک از اعضا
هیئت دادرسان نباید در مورد جریا
دادرسی بنا هیچکس بحث و مشور
نمایند.

ماده چهل و نهم - هیئت دادرسان نباید کلیه اتهامات
اعلام شده در کیفرخواست را مبنای
صدور حکم قرار داده و نظر خود را در مورد
تک تک اتهامات مطروحه در کیفر

خواست اعلام دارند.

ماده پنجاه - حکم دادگاه باید موجز، صریح و روشن
و کتبی باشد، در صورت صدور حکم
محکومیت متهم باید دلایل محکومیت
میزان و نوع مجازات و انطباق آن
با قوانین جزائی مصوب، همچنین
مهلّت و نحوه شکایت از حکم بروشنی
بیان گردد.

ماده پنجاه و یکم - در پایان جلسه مشاوره و صدور حکم
دادگاه رسماً تشکیل و رای صادره
بوسیله منشی دادگاه قرائت و
اعلام میگردد.

ماده پنجاه و دوم - در تمام مدت محاکمه هیچکس حق
توهین و یا تعرض به متهم یا متهمان و
وکلای مدافع آنها را ندارد. هیچیک
از حاضرین در دادگاه بدون اجازه
رئیس دادگاه حق دخالت در جریان
دادرسی را ندارد، رئیس دادگاه
میتواند برای حفظ نظم دادگاه حکم
اخراج اشخاصی را که موجبات اختلال
در کار دادگاه را فراهم نموده اند
صادر و یا دادگاه را تعطیل و اعلام
توقف نماید.

ب - دادرسی شیوه فوق العاده

ماده پنجاه و سوم - در شرایط اضطراری و فوق العاده جنگی که امکان برگزاری دادگاه و دادرسی به شیوه عادی وجود نداشته باشد دادگاههای انقلابی ناحیه‌ای کومه‌له می‌توانند با رعایت مقررات مندرج در مواد ۵۴ تا ۶۰ مجرمین را به شیوه فوق العاده مورد محاکمه و مجازات قرار دهند.

ماده پنجاه و چهارم - جرائمی که می‌توانند به شیوه فوق العاده مورد رسیدگی و صدور حکم قرار گیرند عبارتند از:
الف - شرکت مسلحانه در سرکوب جنبش انقلابی کردستان

ب - جاسوسی بنفع رژیم جمهوری اسلامی

ج - ترور و قتل انقلابیون و کمونیستها
د - راهزنی و دزدی مسلحانه
ه - اختکار اوراق و مایحتاج عمومی

ماده پنجاه و پنجم - هر واحد و یا ارگان تشکیلاتی کومه‌له که در شرایط اضطراری و فوق العاده جنگی شخصی را به اتهام ارتکاب جرائم مندرج در ماده ۵۴ بارداشت می‌نماید یا بدیناقتضا جریانی را به دادستانی ناحیه گزارش و کسب تکلیف نماید.

ماده پنجاه و ششم - دادستان ناحیه بمحض دریافت

گزارش در صورتیکه دلایل ارائه شده را برای دستگیری و تعقیب متهم کافی بدانند ضمن تأیید قرار با زداشت فوراً مراتب را به دادگاه انقلابی ناحیه گزارش و از دادگاه می‌خواهد که متهم را به شیوه فوق العاده محاکمه و مجازات نماید.

ماده پنجاه و هفتم - دادگاه پس از دریافت گزارش دادستان حداکثر ظرف ۴۸ ساعت متهم را احضار و ترتیبات برگزاری جلسه محاکمه را فراهم خواهد نمود.

ماده پنجاه و هشتم - هر چند بدلیل شرایط فوق العاده جنگی امکان اجرای مقررات مواد ۲۱ و ۲۲ در مورد انتخاب و تعیین وکیل مدافع وجود ندارد مع هذا در صورت تمایل و درخواست متهم هر یک از حاضرین در دادگاه می‌توانند وظیفه دفاع از متهم را بعهده بگیرند.

ماده پنجاه و نهم - جریان دادرسی با اعلام رسمیست دادگاه و معرفی هیئت دادستان دادستان، منشی، متهم، وکیل مدافع، شاکیان خصوصی و شهود آغاز و بشرح زیر ادامه خواهد یافت:

۱- رئیس دادگاه متهم و یا متهمان را احضار و ضمن تفهیم اتهام از آنان می‌پرسد که آیا اتهامات وارده را قبول دارند یا خیر؟

۲- دادستان کیفرخواست خود را به دادگاه ارائه داده و از دادگاه می‌خواهد که حکم محکومیت متهم یا متهمان را

صادر نماید.

۳- رئیس دادگاه از متهم یا متهم و وکلای مدافعشان میخواهد که دفاعیه خود را به استحضار دادگاه برسانند.

۴- رئیس دادگاه به دادستان اجازه میدهد که از کیفرخواست دفاع نماید.

۵- رئیس دادگاه به متهم و یا متهم اجازه میدهد که آخرین دفاع خود را اطلاع دادگاه برسانند.

۶- رئیس دادگاه ختم رسیدگی را صادر و دادگاه برای صدور رای وارد شد خواهد شد.

تبصره ۱: در طول جریان دادرسی هرگاه رئیس دادگاه و هیئت دادرسان لازم بدانند

میتوانند متهمان و شهود را ضردر دادگاه را مورد تحقیق قرار دهند.

تبصره ۲: در تمام مدت رسیدگی در صورتیکه داد و یا متهم و وکیل مدافعش شهودی به

دادگاه معرفی ننمایند رئیس دادگاه باید شهود مذکور را مورد تحقیق قرار

تبصره ۳: کلیه مقررات مندرج در مواد ۴۸، ۴۹، ۵۰، ۵۱، ۵۲ با بیدر مورد محکومات فوق العاد رعایت گردد.

ماده شصت و یکم - احکامی که به شیوه فوق العاده دادگاههای انقلابی ناحیه ای کو صادر میشود تنها پس از تایید کمی ناحیه و یا رعایت مقررات ماده ۸۲ تا این قانون قابل اجرا میباشد.

فصل چهارم - شکایت از حکم

بخش اول - شکایت از احکام عادی

ماده شصت و یکم - کلیه احکام عادی صادره از دادگاههای انقلابی ناحیه ای کومه له ظرف مدت ده روز از تاریخ ابلاغ قابل شکایت هستند.

تبصره: احکامی که تا ده روز پس از ابلاغ مورد شکایت قرار نگیرند قطعی و قابل اجرا خواهند بود.

ماده شصت و دوم - احکام عادی صادره از دادگاههای انقلابی ناحیه ای کومه له به طرق زیر مورد شکایت قرار میگیرند:

الف - درخواست تجدیدنظر

ب - فرجاخواهی

ج - اعاده دادرسی

الف - تجدیدنظر در احکام عادی

ماده شصت و سوم - آندسته از احکام عادی صادره از دادگاههای انقلابی ناحیه ای کومه له که موضوع آن جرائمی است که حداکثر مجازات آن بر طبق قوانین مصوب کمیته مرکزی کومه له از سه سال زندان تجاوز نکند قابل تجدیدنظر در دادگاه انقلابی مرکزی کومه له است.

ماده شصت و چهارم - متهم و وکیل مدافع او یا دادستان

و یا شاکی خصوصی طرف مدت ه امروز
تا ریخ ابلاغ حکم میتوانند مستقیم
و یا از طریق دادگاه صادر کنند حکم
اعتراض خود را نسبت به حکم صادره
دادگاه انقلابی مرکزی کومه له ارسا
و تقاضای تجدید نظر نسبت به حکم
صادر را بنمایند .

ماده شصت و پنجم - دادگاه صادر کننده حکم موظف

است طرف مدت یک هفته از تاریخ
وصول درخواست تجدید نظر پرونده را
دادگاه انقلابی مرکزی کومه له ارسا
دارد، پس از وصول پرونده دادگاه
انقلابی مرکزی کومه له منشی دادگاه
موظف است ضمن انجام تبادل لوایح
از معترض (دادستان یا متهم)
بخواهد که ظرف مهلت ده روز لوایح
جوابیه خود را به دادگاه تقدیم دارد

ماده شصت و ششم - پس از خاتمه تبادل لوایح منشی

پرونده را جهت رسیدگی به دادگاه
تقدیم خواهد داشت، دادگاه در
جلسه فوق العاده پرونده را منسوخ
رسیدگی قرار داده و بطریق زیر اتخاذ
تصمیم خواهد نمود:

الف - پس از بررسی پرونده و مطالب
لوایح طرفین در صورتیکه دلایل
شواهد موجود در پرونده را برای اخذ
تصمیم صدور حکم کافی بدانند نسبت
به صدور حکم مقتضی اقدام خواهد
نموده .

ب - در صورتیکه دلایل و شواهد موجود

در پرونده را برای اخذ تصمیم و صدور
حکم کافی ندانسته و یا حضور متهم ،
وکیل مدافع ، دادستان و یا شهودی را
جهت اداء توضیحات در دادگاه ضروری
تشخیص دهد ضمن تعیین وقت قسرا
احضار اشخاص مذکور را صادر نماید .

ماده هفتاد و یکم - احکامی که از طرف دادستان ناحیه

اعتراض قرار گرفته است تنها وقت منعی در
دادگاه انقلابی مرکزی کومه له مورد رسیدگی
قرار خواهد گرفت که درخواست تجدید نظر
مورد تأیید دادستان کل کومه له قسرا
گرفته باشد .

ماده هفتاد و دوم - احکام تجدید نظر صادره از دادگاه

انقلابی مرکزی کومه له باید بطور
صریح با زنگوی رد یا قبول دلایل
معترض و نقض یا تایید حکم مورد اعتراض
باشد .

ماده هفتاد و سوم - احکام تجدید نظر صادره از دادگاه

انقلابی مرکزی کومه له قطعی و غیر
قابل اعتراض است .

رسیدگی فرجامی

ماده شصت و نهم - کلیه احکام عادی صادره از دادگاه

ناخیه ای کومه له که موضوع آن جزائی
باشد که حداکثر مجازات آن بر طبق
قوانین جزائی منسوب کمیته مرکزی
کومه له بیش از سه سال باشد قابل
رسیدگی فرجامی در دادگاه انقلابی
مرکزی کومه له میباشد .

ماده هفتاد و یکم - پس از آنکه بر طبق ماده ۶۵ همین قانون تبادل لوایح انجام گردید پرونده جهت اخذ تصمیم به دادگاه انقلابی مرکزی کومه له تقدیم خواهد شد. دادگاه بمحض وصول پرونده یکی از اعضاء خود را مامور بررسی پرونده تهیه گزارش خواهد نمود.

ماده هفتاد و دوم - دادگاه در یک جلسه مقدماتی گزارش تهیه شده را مورد بررسی قرار داده و قرار رد یا قبول فرجاخواهی صادر خواهد نمود، در صورت قبول فرجاخواهی ضمن تعیین وقت رسیدگی، دادستان دادگاه انقلاب مرکزی کومه له نیز جهت حضور در جلسه دعوت خواهد گردید.

تبصره ۱: حضور متهم و وکیل وی در دادگاه الزامی نیست، ولی در صورت لزوم دادگاه میتواند متهم و وکیل وی را نیز برای حضور در جلسه دادگاه احضار نماید.

تبصره ۲: در مواردیکه فرجاخواهی از طرف دادستان یا حیه بعمل آمده باشد بین فرجاخواه تنها زمانی پذیرفته میشود که مورد تایید دادستان دادگاه انقلابی مرکزی کومه

قرا ر گرفته باشد.

ماده هفتاد و سوم - در جلسه علنی دادگاه که با حضور دادستان کل و یا نماینده وی برگزار خواهد شد، ابتدا رئیس دادگاه از منشی میخواند که حکم فرجاخواسته و لایحه فرجامی فرجاخواه را قرائت نماید، سپس به دادستان اجازه میدهد که نظرات خود را در مورد حکم فرجام خواسته و انطباق یا عدم انطباق آن با اصول و موازین و مقررات مصوبه بیان دارد، آنگاه در صورت حضور متهم و وکیل مدافع وی به آنان نیز اجازه خواهد داد که نظرات خود را با استحضار دادگاه برسانند، همچنین در صورتیکه رئیس دادگاه و یا هر یک از دادستان لازم میدانند میتوانند سئوالاتی از دادستان، متهم و وکیل مدافع وی مطرح نمایند. سپس رئیس دادگاه ختم جلسه را اعلام و دادگاه جهت صدور رای وارد شور میشود.

ماده هفتاد و چهارم - دادگاه در جلسه مشاوره علاوه بر رسیدگی به دلایل فرجامی فرجاخواه نحوه داد رسی و صدور حکم را از نظر رعایت اصول و موازین قانونی مورد بررسی قرار داده، در صورتیکه حکم فرجاخواسته را منطبق با اصول، قوانین و مقررات مصوب کمیته مرکزی کومه له تشخیص دهد آنرا تایید و در غیر این صورت بر طبق مواد ۷۵ و ۷۶ همین قانون در مورد آن تصمیم خواهد

گرفت .
ماده هفتاد و پنجم - در صورتیکه عدم تطابق حکم با اصول و موازین اعلام شده در ماهیت جرم و مجازات متهم تغییری ندهد و یا این عدم تطابق صرفاً ناشی از استنباط غلط و نادریست دادستان از اصول و قوانین مصوبه بوده و بدون تجدید محاکمه تیز بتوان آنرا اصلاح نمود، دادگاه انقلابی مرکزی کومه له با صدور یک حکم اصلاحی موارد نادریست حکم را نقض و موارد صحیح آنرا تأیید خواهد نمود .

ماده هفتاد و هشتم - در صورتیکه عدم تطابق حکم با اصول و موازین اعلام شده در ماهیت جرم و مجازات متهم را تغییر داده و یا موجبات محکومیت شخص یا اشخاص بیگناه و یا برائت مجرم یا مجرمین را فراهم کرده باشد دادگاه حکم صادره را نقض و پرونده را جهت رسیدگی مجدد به دادگاه دیگری هم عرض با دادگاه اول ارجاع خواهد نمود .
شصت و نه - دادگاه ما مور تجدید محاکمه موظف است تمام اصول و مقررات مربوط به نحوه دادرسی و برگزاری جلسات دادگاه را رعایت نماید .

ماده هفتاد و نهم - احکام صادره در مرحله دوم نیز قابل رسیدگی فرجامی در دادگاه انقلابی مرکزی کومه له میباشد .
در صورتیکه حکم صادره در مرحله دوم بر اثر رسیدگی فرجامی نقض شود

دادگاه انقلابی مرکزی کومه له کلیه نکات و اقدامات مشخص را که باید در جریان تجدید محاکمه و صدور حکم رعایت شود در حکم خود تصریح نموده و دادگاه ما مور رسیدگی در مرحله سوم را به اجرای آن ملزم خواهد نمود .

چ - اعاده دادرسی

ماده هفتاد و هشتم - احکام قطعی صادره از دادگاهها انقلابی کومه له در موارد زیر قابل اعاده دادرسی هستند :
الف - در صورتیکه پس از قطعیت و قبل یا در حین اجرای حکم، دادگاه انقلابی مرکزی کومه له به دلیل تازگی تازه ای دسترسی پیدا کند که در سرنوشت متهم موثر باشد .

ب - در صورتیکه متهم یا وکیل مدافع وی ضمن ارائه دلیل تازه ای از دادگاه انقلابی مرکزی کومه له تقاضای اعاده دادرسی نموده و این تقاضا مورد قبول قرار گرفته باشد .

ماده هفتاد و نهم - در صورتیکه حکم مورد درخواست اعاده دادرسی از احکامی باشد که تنها با اجازه کمیته مرکزی کومه له قابل اجراست، دادگاه انقلابی مرکزی کومه له ضمن قبول تقاضای اعاده دادرسی از کمیته مرکزی کومه له تقاضا میکند که قرار توقیف اجرای حکم را صادر نماید و سپس پرونده را جهت رسیدگی مجدد به دادگاه صادر کننده

بخش دوم - شکایت از احکام فوق العاده
حکم ارجاع خواهند نمود.

ماده هشتاد و یکم - احکام فوق العاده صادره از دادگاههای انقلابی ناحیه ای کومه له به طریق زیر قابل شکایت در کمیته ناحیه ای میباشند که جرم در حوزه صلاحیت آن واقع شده باشد:

۱- در صورتیکه دادستان یا متهم نسبت به حکم صادره معترض باشند، دادگاه یا بد فوراً شکایت اعتراضی متهم را همراه چکیده ای از حکم مورد اعتراض به کمیته ناحیه گزارش کند.

۲- کمیته ناحیه بمحض دریافت گزارش طی جلسه ای فوق العاده حکم معترض را مورد رسیدگی قرار داده و بشرح زیر اتخاذ تصمیم خواهند نمود:

الف- در صورت انطباق حکم با اصول و موازین مصوبه، ضمن رد شکایت شاکی حکم مورد اعتراض را تایید خواهد کرد.

ب- در غیر این صورت نسبت به نقض حکم مورد اعتراض اقدام و قرار رسیدگی مجدد صادر خواهد نمود.

ماده هشتاد و یکم - آندسته از احکام فوق العاده دادگاههای انقلابی ناحیه ای کومه له که از طرف کمیته ناحیه نقض گردیده باشند بر طبق ضوابط و مقررات مربوط به دادرسی عادی مورد رسیدگی مجدد قرار خواهند گرفت.

فصل پنجم -
اجرای حکم

ماده هشتاد و دوم - کلیه مجازاتهای تعیین شده در دادگاههای انقلابی کومه له (بجز مجازات اعدام) پس از قطعیت بوسیله دادگاه صادر کننده حکم و بناً تأیید دادگاه انقلابی مرکزی کومه له قابل اجرا هستند.

تبصره ۱: مرجع صدور اجازه اجرای مجازاتهای موضوع احکام فوق العاده دادگاههای انقلابی کومه له (بجز مجازات اعدام) کمیته ناحیه ای است که جرم در حوزه صلاحیت آن واقع شده باشد.

تبصره ۲: مجازات اعدام تنها با اجازه کمیته مرکزی کومه له قابل اجراست.

تبصره ۳: دادستان دادگاه صادر کننده حکم مسئولیت نظارت بر اجرای حکم را بعهده دارد.

ماده هشتاد و سوم - در صورتیکه شخصی همزمان به چند مجازات محکوم شده یا شدیداًترین مجازات بعنوان اشد در مورد وی قابل اجراست.

ماده هشتاد و چهارم - مرجع قضائی کومه له موظفند کلیه احکام صادره از دادگاههای انقلابی کومه له را قابل اجرا بیه اطلاع شونده های مردم برسانند.

فصل ششم
عفو، تخفیف و تعلیق مجازات

ماده هشتاد و پنجم عفو و تخفیف و تعلیق مجازاتهای
قطعی تعیین شده در دادگاههای
انقلابی کومله تنها در اختیار
کمیته مرکزی کومله میباشد.

کمیته مرکزی کومله فروردین ماه ۶۴